

Sajtóanyag – 2019. december 6.

Idill helyett csatakép – Mivel vezetné meg az Európai Uniót a kormány?

Civil szervezetek szeptemberben készítettek egy angol nyelvű [háttéranyagot](#) a Magyarországgal kapcsolatban indított ún. 7. cikkes eljáráshoz kapcsolódóan, amelyben az Európai Unió azt vizsgálja, hogy Magyarországon fennáll-e a veszélye az uniós alapértékek megsértésének. A háttéranyagban a civil szervezetek 12 tematikus fejezetben pontról pontra megcáfolták a félrevezető, csúsztatásokkal teli, olykor konkrét hazugságokat tartalmazó [magyarázkodást](#), amelyet a kormány a 7. cikk szerinti eljárásban nyújtott be az EU-nak. Most bemutatjuk a civil szervezetek tisztázó anyagának legfontosabb állításait, és megvilágítjuk, hogy a kormány által festett rózsás képhez képest mi a helyzet igazából a jogállamiság és az emberi jogok érvényesülése terén Magyarországon.

A kormány szerint rendben volt az alkotmányozás folyamata.

A kormány anyagából kimaradt, hogy az Alaptörvény szövegéről soha nem volt társadalmi vita, az új alkotmányt előkészítő parlamenti bizottságot minden ellenzéki párt otthagyták, a bizottság által készített koncepciót végül nem használták fel, és az Alaptörvényt később egyetlen ellenzéki párt sem szavazta meg.

A kormány szerint tisztességes a választási rendszerünk.

Az nem zavarja a kormányt, hogy

- a 2018-as választási kampány során a „közzolgálati” M1 a kormányt 96%-ban pozitívan, az ellenzéket 82%-ban negatívan ábrázolta az EBESZ [jelentése](#) szerint;
- közpénzek milliárdjait költik kormányzati és önkormányzati forrásokból a kormánypárt kampányának segítésére immár rendszeresen;
- 2014-ben a szavazatok 45%-a, 2018-ban pedig a 48%-a eredményezett kétharmados (67%+) többséget a kormánypártnak a kizárólag a kormánypártok által megszavazott új választási szabályoknak köszönhetően;
- a külhoni magyar állampolgárok könnyebben szavazhatnak, mint azok a magyarországi magyar állampolgárok, akik külföldön élnek;
- a 2018. évi választásokat közvetlenül megelőzően az Állami Számvevőszék kizárólag ellenzéki pártokat vizsgált és szankcionált bíróság előtt nem támadható döntéssel;
- a bíróság által elbírált jogi kérdéseket, amennyiben azok a kormánynak vagy a kormányzó pártoknak nem kedvező módon dőltek el, a jogalkotás következetesen felülírja.

A kormány szerint elhallgattak a kritikák a bíróságok függetlenségéről.

Ehhez képest

- az Európai Unió Tanácsának 2019-es [ajánlása](#) szerint továbbra is nyomás alatt van a bírósági rendszer függetlensége, és az Országos Bírói Tanács (OBT) nem tudja ellensúlyozni az Országos Bírói Hivatal (OBH) elnökének túlhatalmát – a Velencei Bizottság 2012-es kritikája nem vesztett érvényéből;

- b) a Bírák Európai Egyesületének friss [jelentése](#) szerint az OBH elnökének hatásköre majdhogynem kizárólagos, az OBH elnökét ellenőrizni hivatott OBT-é pedig szinte nem létező.

Az OBT jogellenesnek találta az OBH elnökének bírói kinevezésekkel kapcsolatos gyakorlatát, és 2019-ben indítványozta az Országgyűlésnél, hogy fosszák meg az elnököt tisztségétől, a parlament azonban érdemi vita nélkül elutasította a kezdeményezést. Így az előzetes kritikákat visszaigazolta a bírósági rendszer működése: az OBT kellő hatáskör híján nem tudja hatékonyan ellenőrizni az OBH elnökét, az Országgyűlés pedig az általa megválasztott, több esetben törvényt is sértő OBH-vezetőt nem mozdítja el. Egy friss [felmérés](#) szerint a magyar bírák az európai átlagnál kevésbé érzik függetlennek az ítélkezést.

A kormány szerint a kényszernyugdíjazott bírák mind visszatérhettek volna eredeti pozíciójukba.

Ez konkrétan nem igaz. A bírósági vezetői pozíciójából az alkotmányt és az uniós szabályokat is sértő módon elmozdított bírák közel 90%-a nem kapta vissza vezetői státuszát.

A kormány szerint a hazai parlamenti képviselői vagyonnyilatkozati rendszer a legszigorúbb és a legszéleskörűbb egész Európában.

Annak azonban nem tulajdonít jelentőséget, hogy soha egyetlen hiányos vagy valótlan vagyonnyilatkozatnak nem lett következménye. Ráadásul a rendszer alapján nem kapunk képet a képviselők valós vagyoni helyzetéről, mert a gazdagodás sok esetben a családtagoknál landol, akiknek a nyilatkozatát nem kell közzétenni. A sejtelmes „magánkölcson” vagy „szülői kölcsön” kategóriák pedig minden kirívó vagyongyarapodást megmagyaráznak.

A kormány szerint rendben van a kampányfinanszírozás.

Annak nem tulajdonít jelentőséget, hogy kamupártok mintegy 7 milliárd forintot loptak el 2014 óta két országgyűlési választási kampányban. A felelősöket máig nem számoltatták el. A szabályozást, amely mindezt lehetővé teszi – ellenzéki tiltakozás mellett – egyes-egyedül a kormánypártok szavazták meg.

A kormány szerint az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) jelentéseit Magyarország komolyan veszi, a javaslatok 45%-a kapcsán indul vizsgálat itthon.

Arról megfeleldeznek a kormány, hogy évek óta Magyarország vezeti a tagállamok listáját a semmibe vett javaslatok számát illetően, 2018-ban 20 ilyen volt. Az Elios-ügy mai árfolyamon számolva 14,5 milliárd forinttal rövidítette meg a magyar adófizetőket, de nemcsak ezért emelkedik ki a többi ügy közül, hanem a miniszterelnök vejének érintettsége és az ügy OLAF általi dokumentáltsága miatt is.

A kormány szerint nincs gond a médiaszabadsággal Magyarországon.

Nem gond ezek szerint az, hogy

- a kormányhoz közel álló Közép-európai Sajtó és Média Alapítvány (KESMA) 476 médiumot ölel fel, köztük az összes megyei lapot, az egyetlen országos kereskedelmi rádiót, az egyetlen ingyenes napilapot és az egyik legnagyobb online portált is;
- a hír- és közéleti tartalmak piacát árbevétel-arányosan vizsgálva 80% a kormányközeli cégek részesedése a Mérték [kutatása](#) szerint;
- az egyik legtekintélyesebb sajtószabadság-indexen, a Riporterek Határok Nélkül nemzetközi újságíró-szervezet [indexén](#) Magyarország a 2013-as 56. helyről 2019-re a 87. helyre zuhant;
- a kormánypárti politikusok csak elvétve adnak interjút független újságíróknak, az újságírók parlamenti munkáját pedig jelentősen korlátozták.

A közérdekű adatok nyilvánossága körében a kormány szerint itthon minden rendben van.

Ezek szerint nem gond az, hogy

- a) 570 milliárd forint úgy kerülhetett az államkincstár helyett sportszervezetekhez, mindenekelőtt labdarúgócsapatokhoz, hogy máig nem lehet pontosan tudni, mely cégek fizettek adó helyett sporttámogatást, és a titkolózást a kormány még a törvények módosításával is fedezi;
- b) azzal tántorítják el az állami költségek után nyomozó újságírókat és polgárokat, hogy az új szabályok alapján fizessenek milliókat az adatokért;
- c) egyre nehezebb megtudni – például a stadionok építése kapcsán –, hogy a közpénzeket hogyan használják fel, mert az állam folyton az üzleti titkok védelmére hivatkozik;
- d) az állami szervek sokszor nem hajtják végre az adatok kiadását előíró jogerős bírósági ítéleteket.

A kormány azt állítja, hogy semmi egyebet, csak a minőségi oktatást és kutatást célozza mindaz, ami a felsőoktatás és az MTA táján történt az elmúlt években.

Ezek szerint a minőségi oktatást és kutatást célozta

- a) a nemzetközi felsőoktatási rangsorokban több képzésével is előkelő helyen szereplő CEU Bécsbe üldözése;
- b) az MTA kutatóhálózatának egy olyan testület irányítása alá helyezése, amely többségében a kormány által kiválasztott tagokból áll;
- c) az akadémiai vagyon egy részének államosítása;
- d) a társadalom- és bölcsészettudományok művelőinek leértékelése;
- e) nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, kiváló kutatók elűldözése az országból.

A kormány szerint a nemek közötti egyenlőség rendben van Magyarországon.

Akkor hogyan magyarázza meg a kormány azt a kiábrándító tény, hogy az összes uniós tagállam közül nálunk a legkisebb a nők aránya az Országgyűlésben és a kormányban? A képviselők 87%-a, a kormány tagjainak 93%-a férfi. Ahogyan arra sincs elfogadható magyarázata a kormánynak, hogy a családon belüli erőszakkal foglalkozó nemzetközi egyezményt miért nem akarja ratifikálni, miközben hetente egy nő belehal a családon belüli erőszakba Magyarországon.

A kormány gyakorlatilag semmit nem mond arról, hogy milyen lépéseket tett az LMBTQI embereket érő gyűlölet-bűncselekmények és diszkrimináció ellen.

Talán azért ennyire szófukar, mert éppen ezzel ellentétes magatartás inkább jellemző rá:

- a) 2015-ben Budapest kormánypártok támogatta főpolgármestere országos tévéműsorban nevezte visszataszítónak és természetellenesnek a Pride-ot, amit szerinte ki kellene tiltani a belvárosból;
- b) 2019 májusában az Országgyűlés elnöke azt mondta, hogy a „normális” melegek nem tekintik magukat egyenrangúnak, és morálisan nincs különbség egy pedofil és aközött, aki az azonos neműek házassága és örökbefogadása mellett van;
- c) 2019 januárjában *Állapot? Betegség? Torzulás?* felütéssel a homoszexualitás gyógyítását népszerűsítő beszélgetést sugároztak, és az esetet vizsgáló Médiatanács szerint mindezzel semmi gond nem volt.

A kormány szerint a civil szervezetek működési környezete és a támogatásuk szintje mit sem változott, hiszen tízezrek indulnak a Nemzeti Együttműködési Alap pályázatain.

Arról a kormány hallgat, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap vezetője a Békemenetet szervező, állami cégek és a Fidesz pártalapítványa által is pénzelt CÖF elnöke. Ezzel szemben a kormány intézkedéseit kritizáló emberi jogi, korrupcióellenes és más civil szervezetek ellen minden alap nélkül indítottak nyomozást, rengeteg pénzt költöttek a lejáratusukra, és orosz mintára fogadtak el őket célba vevő törvényeket, amelyek miatt kötelezettségszegési eljárások is indultak az Európai Unió Bírósága előtt.

A kormány álláspontja szerint a rasszizmus minden formájával szembeni zéró tolerancia a hivatalos álláspont.

Ehhez képest a magyar kormányfő 2018 februárjában ezt nyilatkozta: „Ki kell mondanunk, hogy nem akarunk sokszínűek lenni úgy, hogy összekevernek bennünket, a saját színünket, a saját hagyományunkat, a saját nemzeti kultúránkat összekeverik mások, ezt nem akarjuk. Egyáltalán nem akarjuk. Nem akarunk sokszínű ország lenni.” Emellett állami kitüntetéseknek kapnak olyan, rasszizmusukról és antiszemitizmusukról elhíresült emberek, mint Bayer Zsolt, Döbrentei Kornél vagy éppen Takaró Mihály, akinek nem mellesleg a Nemzeti Alaptanterv alakításában is vezető szerep jut.

A kormány állítása szerint csökken az iskolai szegregáció.

Ez megint csak nem igaz. Egy akadémiai [kutatás](#) a 2008 és 2016 közötti időszakban jelentős romlást állapított meg a területen. Több jogerős ítélet is marasztalt el iskolákat szegregációért: például 2019-ben a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a felelős minisztérium 28 általános iskolában megsértette a cigány tanulók egyenlő bánásmódhoz való jogát, mivel a 2003/2004. tanévtől kezdődően nem tett lépéseket annak érdekében, hogy megszűnjön a cigány gyerekek iskolai szintű elkülönítése a nem cigány gyerekektől.

A kormány azt állítja, hogy teljesíti az összes kötelezettségét a menekültek vonatkozásában, tiszteletben tartja emberi jogait, és csupán a menedékjoggal visszaélőkkel szemben lép fel.

Ezzel szemben 2018 közepére a kormány lényegében lehetetlenné tette, hogy Magyarországon védelmet kapjanak az arra rászorulóknak. Törvénybe foglalták, hogy aki többek között Szerbia felől érkezik Magyarországra, annak, személyes körülményeitől függetlenül, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani a kérelmét – azt a kérelmét, amit 2017 tavasza óta csak az egyedül Szerbia felől megközelíthető tranzitónákban adhat be a menekülő. A hosszadalmas eljárások lezárultáig ráadásul mindenkit – beleértve a kisgyermekes családokat, a várandós nőket és a 14 évesnél idősebb, kísérő nélküli gyerekeket is – a kormány a szögesdróttal körbevett fémkonténervárosban őrzi. Miközben azt állítja a kormány, hogy a valóban rászorulóknak, különösen a keresztényeknek védelmet biztosít, többek között egy keresztény iráni apukát és 10 éves kisfiát szeretné visszaküldeni Iránba, ahol hitük miatt ki is végezhetik őket.

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke szerinti eljárás keretében december 10-én ismét meghallgatják a magyar kormányt az Európai Unió Tanácsában, a bíróságok függetlensége, a média és a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint a tudományos szabadság témájában.